

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sim@sim.dk
www.sim.dk

Sagsnr.
2016 - 8800

Doknr.
429830

Dato
19-12-2016

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har d. 9. november 2016 stillet følgende spørgsmål nr. 159 (alm. del) til social- og indenrigsministeren, som hermed besvares af børne- og socialministeren. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra udvalget.

Spørgsmål nr. 205:

Vil ministrene i forlængelse af samrådet i Sundheds- og Ældreudvalget den 17. november 2016 (jf. SUU alm. del – samrådsspørgsmål K) redegøre for, hvordan det sikres, at kommunerne imødekommer og hjælper børn med ADHD-diagnoser med pædagogiske og øvrige værktøjer, så antallet af børn i medicinsk behandling begrænses i videst muligt omfang?

Svar:

SUU alm. del – spørgsmål 205 er stillet både til undervisningsministeren og jeg. Det er aftalt med undervisningsministeren, at jeg besvarer spørgsmålet på vegne af os begge.

Undervisningsministeren har bidraget med følgende besvarelse:

”Det følger af lovgivningen på undervisningsområdet, at alle børn og unge skal tilbydes den nødvendige støtte for at kunne trives, udvikles og lære samt gennemføre videre uddannelse.

Med reformen af folkeskolen er der iværksat en styrket indsats for at øge elevernes trivsel. Der er indført obligatoriske trivselsmålinger, og med indførelsen af den længere og mere varierede skoledag er der bl.a. gennem tid til understøttende undervisning og flere pædagoger i undervisningen blevet øgede muligheder for at styrke det inkluderende læringsmiljø og arbejdet med elevernes trivsel og sociale kompetencer. Hertil kommer en række støttemuligheder, bl.a. særlige ressourcepersoner, pædagogisk psykologisk rådgivning, specialundervisning og specialpædagogisk støtte.

Kommuner og skolars indsats understøttes af ministeriets læringskonsulenters inklusionsindsats, der rådgiver om, hvordan der skabes fælles inkluderende læringsrum for alle børn og unge, herunder børn med ADHD diagnoser gennem samarbejder med kommuner, skole, dagtilbud og fritidstilbud.

Samarbejdet omhandler bl.a., hvordan specialviden kan bringes i spil i almenområdet, og hvordan kommuner, skoler og dagtilbud kan tilrettelægge et tværprofessionelt arbejde, således at lærere og pædagoger har adgang til viden og værktøjer, der understøtter børn med særlige behov, herunder børn med ADHD-diagnoser.

Undervisningsministeriet har endvidere iværksat flere projekter, der skal understøtte kommunerne med viden om god undervisningspraksis, der blandt andet er rettet mod elever med ADHD eller lignende vanskeligheder. Det drejer sig blandt andet om det kommende satspuljeprosjekt "Mestring af skoledag og hverdagsliv hos elever med autisme og ADHD samt deres klassekammerater (2017-2020). På baggrund af lovende international forskning og nationale erfaringer udvikles, systematisk afprøves og spredes forløb om styrkelse af sociale kompetencer hos elever med autismespektrumforstyrrelser og ADHD og deres klassekammerater.

Af andre initiativer kan nævnes systematisk forsøg med selvevalueringsredskabet "MinMestring" og opkvalificering af lærere, der blev offentliggjort 2015 samt en række forskningskortlægninger om elever med særlige behov i almenskolen og om effekt og pædagogisk indsats ved inklusion af børn med særlige behov i grundskolen.

Som opfølgning på det gennemførte inklusionseftersyn planlægges et samarbejde med relevante ministerier og kommunerne om at arbejde for at styrke samarbejdet mellem kommunerne og børne- og ungdomspsykiatrien. Samarbejdet skal bidrage til, at specifikke undervisningstilbud og støtteformer i højere grad kan udledes direkte af udredninger, der understøtter at viden og redskaber fra børne- og ungdomspsykiatrien i højere grad finder vej ind i almenskolen.

Ungdomsuddannelserne

Trivsel blandt eleverne er en stor del af uddannelsesinstitutionernes arbejde med at skabe gode og attraktive uddannelsesmiljøer. Uddannelsesinstitutionerne er forpligtet til at stille kontaktpersoner til rådigheder for elever samt formidle social, personlig eller psykologisk rådgivning til elever, der har behov for det.

Uddannelsesinstitutionerne skal hurtigt kunne tage hånd om eventuelle problemer og kan anvende eget personale eller indgå aftale med relevante leverandører, en kommune eller lokale institutioner. Endelig vil skolen om nødvendigt kunne hjælpe eleven med kontakt til et relevant tilbud.

I ungdomsuddannelserne er der de seneste år kommet øget fokus på elevtrivsel. Det fremgår både af erhvervsuddannelses- og gymnasiereformen, hvor årlige obligatoriske trivselsmålinger henholdsvis er og vil blive indført."

I forhold til indsatserne på børne- og socialområdet kan jeg oplyse følgende:

Det er et kommunalt ansvar at sikre, at børn med handicap og deres familier får den hjælp og støtte efter den sociale lovgivning, som de har brug for. Afgørelser om hjælp og støtte skal træffes ud fra en konkret og individuel vurdering af det enkelte barns ressourcer og behov. Det gælder også børn og unge med ADHD og lignende opmærksomhedsforstyrrelser. Hjælp og støtte efter serviceloven gives altså ikke på baggrund af diagnoser, men på baggrund af en konkret vurdering af ressourcer og behov.

Kommunerne kan give forskellige former for hjælp og støtte til børn og unge med ADHD og lignende problemstillinger, eksempelvis hjælp til mestring til børnene/de unge og deres familier. I tilrettelæggelsen af indsatsen kan kommunerne finde inspiration i den nationale handleplan: *National ADHD-Handleplan - Pejlemærker, anbefalinger og indsatser på det sociale område*, som Socialstyrelsen udgav i 2013.

Handleplanen peger på centrale pejlemærker for kommunernes indsats og indeholder desuden en række eksempler på konkrete sociale indsatser målrettet henholdsvis børn, unge og voksne. I handleplanen fokuseres der primært på indsatser inden for det sociale område, men i forhold til børn og unge med ADHD og lignende problemstillinger indeholder handleplanen også anbefalinger til indsatser i dagtilbud og skole. Anbefalingerne er baseret på aktuelt bedste viden og sætter blandt andet fokus på tidlige, generelle og forebyggende indsatser.

Der har igennem en længere årrække været iværksat en række satspuljeprojekter, som skal styrke de sociale indsatser på ADHD-området. På børneområdet har satspuljeprojekterne ikke mindst haft fokus på udvikle og udbrede metoder, som skal understøtte børnene og deres forældre i at mestre en hverdag med de særlige udfordringer, der følger med, når et eller flere børn i familien har ADHD eller lignende problemstillinger.

Tidligere erfaringer med mestringsstøttende indsatser viser, at de kan medvirke til at lette tilværelsen for familierne, og samtidig være med til at forebygge, at udfordringerne vokser til mere tunge sociale og sundhedsfaglige problemer.

Vurderingen af, hvilke konkrete støtteforanstaltninger, der skal iværksættes, vil variere fra barn til barn, og det vil ofte være relevant at lade både socialfaglige, pædagogiske og sundhedsfaglige indsatser indgå i den samlede indsats.

Det er et regionalt, sundhedsfagligt ansvar at vurdere, om der er behov for medicinsk behandling til børn og unge med ADHD, enten som supplement eller alternativ til pædagogiske og socialfaglige indsatser i kommunalt regi.

Med venlig hilsen
Mai Mercado